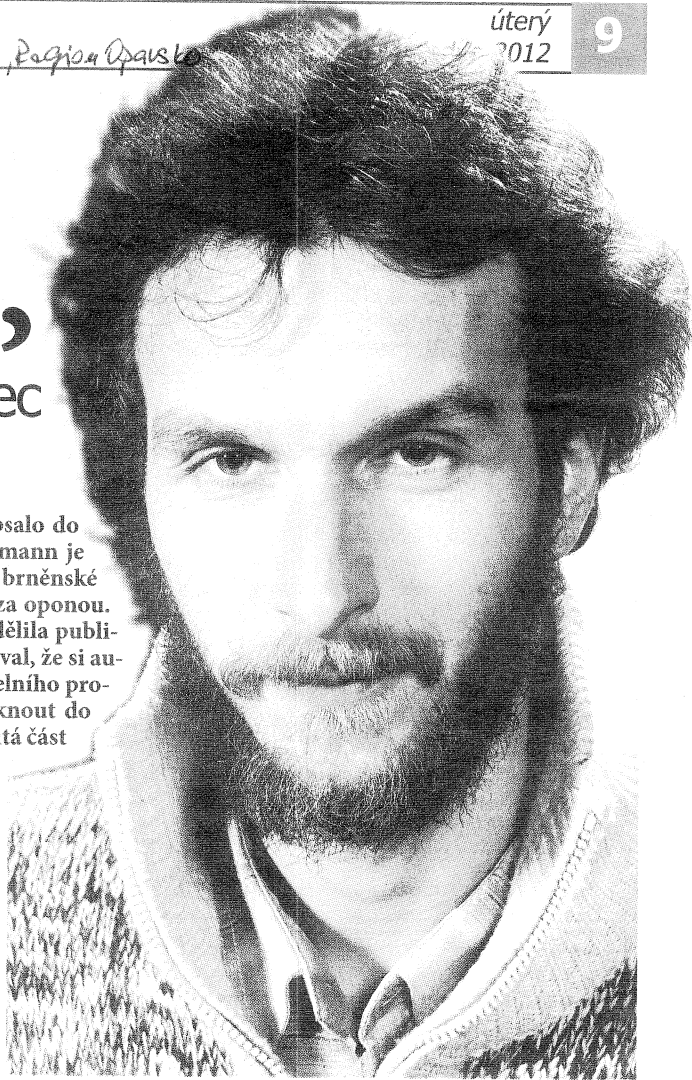

Řediteli nezávidím,

říká divadelní režisér a herec
Roman Groszmann

Je ve Slezském divadle teprve rok, ale jeho jméno se již zapsalo do povědomí veřejnosti. Mladý režisér a herec Roman Groszmann je totiž nejen šéfem opavské činohry, ale také pedagogem na brněnské konzervatoři a autorem úspěšné komedie nazvané Komédie za oponou. Uvedena byla v Opavě v premiéře vloni v polovině září a rozdělila publikum na dva tábory. Jeden, naštěstí ten větší, s radostí konstatoval, že si autor a režisér spolu s herci dělají legraci sami ze sebe a z divadelního prostředí vůbec. A že komedie dává vtipným způsobem nakouknout do zákulisí, tedy za skutečnou i pomyslnou oponu. Menší, rozpačitá část publika, se obávala, že si lidé na scéně naopak dělají legraci z nich, diváků... Mimo jiné i o tom bude povídání s pětáctiletým režisérem R. Groszmannem.

■ Tak jak to opravdu bylo? Kdo z koho si v Komedii za oponou dělal legraci?

Tak tenhle názor slyším poprvé. Legraci z diváků jsme si rozhodně nedělali. Ze sebe, to ano. Z divadelních postupů, režisérských manýrů, z divadelní hantýrky, z toho všeho určitě ano. Divák je pro nás na jevišti téměř posvátná záležitost. Vše, co děláme, jak a co hrajeme, jak se snažíme, potíme, jak se někdy na jevišti málem přerazíme, to vše je kvůli divákům. Jistě, záleží nám i na názoru odborníků a kritiky, ale tím hlavním jsou a zůstanou pro nás diváci. Čekáme na jejich odezvu, na potlesk, smích nebo i hrobové ticho. Divák je pro nás plnohodnotným partnerem, bez diváků by divadlo nemělo smysl.

■ Je Komédie za oponou vaší autorskou prvotinou nebo už jste napsal více her?

Docela často jsem se podílel na dramatických úpravách některých her. Pro olomoucké Divadlo Tramtarie, které jsem spoluzakládal, jsem napsal pohádku Jak se hovnivál chtěl stát motylem. Ale Komédie za oponou je mou první autorskou komedií a vznikla tak trochu pod tlakem okolností. Tím spíše jsem byl příjemně překvapen pozitivní diváckou odezvou. Práce s opavskými činoherci je pro mne příjemná. Herci jsou talentovaní a na profesionální úrovni, i co se týká přístupu k nastudování rolí. Nemají to lehké, jejich jen dvanáct a „velké“ inscenace vyžadují jejich plné nasazení. Běžné je, že někteří musí vytvořit i více postav současně. Pochopitelně jde o menší role. Naštěstí je složení sou-

„opavští herci to nemají lehké“

boru takové, že lze hrát dost široký repertoár. ■ **V této souvislosti vám musím položit otázku, vlastně dvě. Co říkáte personálním změnám, které právě probíhají ve Slezském divadle? A dotknou se nějak činohry?** Vedení města radikálně snížilo rozpočet divadla, což nás určitě nepotěšilo, ale je to pochopitelné vzhledem k ekonomické situaci. Když najednou máte o hodně menší balík peněz, musíte něco dělat, někde ušetřit, pokud má divadlo v Opavě dál fungovat. Vůbec nezávidím našemu řediteli situaci, kterou musí řešit. Nicméně, vzhledem

„nechci, aby děti skončily v divadle“

potřebují větší ochranu, pomoc a podporu než ti, kteří mají méně talentu, ale zato hodně ostré lokty... Je to prostředí, kde výkon nejde ani změřit ani zvažovat. Pochopitelně, kdyby se někdo z dětí pro divadlo rozhodl, přežil bych to. Tak třeba třiletá Kristýnka už projevuje hodně komediálních sklonů a vloh a o to víc se bojím.

■ **Jste také pedagog. Učil jste v ateliéru herectví na JAMU Brno, dnes učíte herectví na brněnské konzervatoři. Co vám to přináší?** Myslete kromě výdělků? (úsměv) Pedagogická práce je pro mě velmi důležitá. Studen-

■ něco méně dramatického. Přál jste si být divadelníkem odjakživa?

Ne, rozhodně ne. Pocházím z myslivecké rodiny, takže bylo očekáváno, že půjdu v rodinných šlépějích. Navíc jsem se docela hodně věnoval sportu. Bavilo mě lyžování, tenis, hrál jsem basketbal a vůbec jsem měl hodně „nedivadelních“ zájmů. Na gymnáziu jsem dokonce uvažoval o studiu medicíny. Ale je pravda, že na střední škole jsem začal tvořit různé školní pořady, zábavné skeče a podobně... a už mi to zůstalo. (úsměv)

■ Máte tři děti. Chtěl byste, aby se někdo z nich věnoval divadlu?

Rozhodně ne.

■ Pročpak?

Je to nespravedlivé prostředí. Často je velmi nefér... Je to prostředí, kde talentovaní

potřebují větší ochranu, pomoc a podporu než ti, kteří mají méně talentu, ale zato hodně ostré lokty... Je to prostředí, kde výkon nejde ani změřit ani zvažovat. Pochopitelně, kdyby se někdo z dětí pro divadlo rozhodl, přežil bych to. Tak třeba třiletá Kristýnka už projevuje hodně komediálních sklonů a vloh a o to víc se bojím.

■ Jste také pedagog. Učil jste v ateliéru herectví na JAMU Brno, dnes učíte herectví na brněnské konzervatoři. Co vám to přináší?

Myslete kromě výdělků? (úsměv) Pedagogická práce je pro mě velmi důležitá. Studen-

ti jsou nezaujatí, nepoznamenání profesní rutinou, na herectví se dívají čistými očima, profesionální stereotypy jsou jim zatím cizí... Jejich názory mohu konfrontovat s běžnou divadelní praxí, a tak jsou pro mne novou inspirací a velkým impulzem. A také je úžasné pozorovat, jak nový talent roste a rozvíjí se. Člověk se snaží jen nadělat co nejméně škody. (úsměv)

■ Co je na pozici šéfa činohry nejsložitější?

Někteří kolegové to sice neradi slyší, ale šéf činohry dnes musí být kromě jiného také manažer. Musí při volbě repertoáru zohlednit nejen umělecká, ale i ekonomická hlediska. O to větší má zodpovědnost. Nikdy nikdo nemůže objektivně určit, co přesně je pro ten který soubor a zároveň pro diváckou obec přínosem a

„bez diváků to prostě nejde“

co nikoli. Jsou to prostě ty záležitosti, pro něž neexistují přesná kritéria. Každé rozhodnutí zvažujete jako na miskách vah, výsledek nikdy není stoprocentně objektivní. Ani nemůže.

■ Jste původem temperamentní Slovák. Jaký jste režisér? Výbušný, přísný nebo spíš dobrák?

Tak temperamentní jsem určitě, však také nemusím cho-

dit ani do posilovny, ani do tělocvičny. Při režisování si zacvičím pořádně. (úsměv) Jinak věřím, že se nedá tvořit ve stresu. Snažím se, aby při zkouškách byla dobrá atmosféra, aby to nebyla nepřijemná „šichta“, aby přístup všech, tedy i můj, byl naprosto profesionální. Nemám rád režiséry tyrany. Sám jsem to na vlastní kůži zažil a vím, že to k ničemu dobrému nevede.

■ Mohu se zeptat na koničky?

Tak ty docela vymizely. Při mé profesi a při putování mezi Opavou a Brnem na ně opravdu nezbývá čas. Ale rád bych se jednou vrátil k tenisu. Ještě si pár let počkám, až Kristýnka povyroste, aby udržela raketu.

■ Jaké jsou vaše nejbližší plány?

Prvním titulem příští divadelní sezony by měla být komediální revue Sekretářky. Tam dostane příležitost hlavně dámská část souboru. Revue se skládá hlavně ze známých písní a hitů, budeme je společně vybírat a studovat. Na dramaturzi budu mít také určitý podíl. Věřím, že to bude práce příjemná, a už se na ni těším. (úsměv)

Milena Krístková
Foto: soukromý archiv

Roman Groszmann

Roman Groszmann se narodil 30. června 1977 v Rožnavě na Slovensku. Režisér, herec a od ledna 2011 šéf činohry Slezského divadla Opava, zároveň působí jako pedagog herectví na Konzervatoři Brno. Vystudoval divadelní režii na Akademii umění v Banské Bystrici (1997-2000) a činoherní herectví na JAMU v Brně (2000-2004). V letech 1995-1997 byl členem souboru Divadla J. G. Tajovského ve Zvolenu. Patřil mezi zakládající členy Divadla Tramtarie Olomouc (2004). V roce 2005 byl členem hereckého souboru Ha Divadla Brno. V letech 2006-2010 byl vedoucím ateliéru herectví na JAMU v Brně a v letech 2007-2009 šéfem činohry Moravského divadla Olomouc. Z režijních prací uvedme: T. Williams: Tramvaj do stanice touha (2004), M. Carr: U kočiči bažiny (2006), G. Feydeau: Dámský krejčí (2007), C. Goldoni: Náměstíčko (2008), M. Cooney: Habaďúra (2010), B. Stoker: Nemrtvý aneb Upír z Transylvánie (2010). Pod jeho režijním vedením byly dvě herečky nominovány na Cenu Thálie. Ve Slezském divadle v Opavě režíroval v září 2011 svou autorskou hru Komédie za oponou a v říjnu 2011 inscenaci Pidimuž Adolfa Muschga. Roman Groszmann je ženatý. Má tři děti, vyženěného desetiletého syna Kryštofa, se svou manželkou Terezkou, herečkou Národního divadla v Brně, pak má tříletou Kristýnku a dvouměsíčního Vojtíška. Rodina žije v Brně.